

VESZPRÉMMEGYEI UJSÁG

Politikai lap. — Megjelenik minden csütörtökön és vasárnap.

Előfizetési árak: Egész évre 12 kor. Fél évre 6 kor.
Negyed évre 3 kor. Egy óra 1 kor.

Lelkészek, tanítók, községi jegyzők 8 koronáért kapják a lapot.

Egyes szám ára a csütörtöki lapból 5, a vasárnapiból 15 fillér.

Feladó szerkesztő és laptulajdonos:

Ifj. Matkovich László.

Posta-csekk száma: 174.

Veszprém, Kossuth Lajos-utca 22.

Telefon: 174.

Csütörtökön, pénteken, vasárnap és hetén a lapok az utcán is árusíthatók.

Jobbra-balra.

Az angolok és franciák kópik a marokkat, hogy majd így meg úgy lesz, ha ők az olasz segítségére sietnek. Az angolok azonban szűkségének látják megjegyezni, hogy ez a sietség „hosszabb időt fog igénybe venni”, a franciák pedig úgy vélekednek, hogy ők nem gyengíthetik meg teljesen az erejüket az olaszok kedvéért.

Szerkesztőnk úrcajójának volt egy kocsis, akinek valami malac-ügyben afférja akadt a falu kanászával. Fennen hangoztatta is, hogy csak legyen alkalma találkozni a kanászzal, majd elbánik vele. Egyszer aztán épp az istálló előtt sóprógett, amikor a kanász arra hajtott a malacokat. A kocsisné, aki pergő nyelvű, kardos menyecske volt, bekiáltott az urának:

— Siessen kend, itt a kanász!

— No csak hogy itt van! — kiáltott fel ez — és tovább sópört nyugodtan.

— Hát miért nem jön már kend, hiszen mingyárt elhagyja az udvart a kanász! — szörtlődött az asszony.

— Menek, menek, már hogy is ne mennék — válaszolt a nyugodtan tovább dolgozó kocsis. Ezenközben a kanász tényleg elhaladt mellettük, amin az asszony nagyon feldühösödve ráordított az urára:

— A f... kendnek a piszmogó fajtáját! Addig szuszakolt, hogy épp most ment el a kanász az orrunk előtt.

— No hát ha elment, akkor meg minek menjek ki? — volt a flegmatikus válasz.

Mi úgy hisszük, hogy az angol-francia segítség alighanem erről a kocsisról fog példát venni. Sőt — ha a jelek nem csalnak — még Amerika is.

Kormányválság.

Amikor leírjuk ezt a szót, nem káröröm, nem az irigység nemtelen érzései élnek lelkünkben. Sőt inkább egy nagyon is szomorú, fájó érzés. Olyan, — hogy hasonlattal éljünk — aminő egy anya lelkében élhet, amikor gyermekeit civakodni látja.

Mink, a nemzet napszámosai, az ország közhangulatának visszhangja, szóval az a sajtó, amely hivatása magaslatán áll, nem egyenletlenség szítására törekszünk, nem hecceket szövelünk, nem szenzációkat hajszolunk. Ellenkezőleg a megértés, kölcsönös megbecsülés útjait igyekszünk erőnkhez mérten egyengetni s az élesebb kritikát vagy a gúnyt is csak ott alkalmazzuk, ahol a jobb meggyőződés hiányát látjuk fennforogni.

Hogyne volna hát fájdalmas látvány, amikor azt kell tapasztalnunk, hogy a ma határon levő politikai pártok nemcsak Tiszának, ennek a puritán jellemű, nagy hazafinak a legnemesebb érzésből fakadó intencióit nem értik meg, sőt — sokan szándékosan — félreértik, hanem egymás iránt is sanda gyanút táplálnak, féltékenykednek, irigykednek.

Amióta a koalíció került hatalomra, egyébről sem lehet hallani, mint kormányválságról. Folyton ennek a réme fenyeget; és a legsajnálattreméltóbb a dologban az, hogy mindig van is valami alapja. Vagy kielégítetlen hiúság és hatalmi vágy (legtöbbször ez), vagy népszerűségi féltékenység, ritkábban mélyen fekvő bel- vagy külpolitikai meggyőződés képezi a háttérét.

Bármilyen legyen is az ok, bizonyos, hogy nemcsak a Lormánypártok táborában, hanem a kormánytagjai között is állandó a nézeteltérés, surlódás.

És mi az eredmény? Itt benn az ország belsejében a magyar hazafiak egységének megbontása, a határunkon kívül pedig gúnyos káröröm. Avagy nem gondolják azok a kétségtelenül nagy tehetségű államférfiak, akik a kormányban és a kormány körül csoportosulnak, hogy küllellenségeink mennyire örülnek a mi belviszályunknak? Mert az által csak siettetve látják a mi teljes fölbomlásunkra és felosztásunkra való törekvésük sikerét.

Különböséget kell tennünk politikusaink jelleme és államférfiúi érettsége között, amikor e valóban elszomorító jelenségre reámutatunk. Mink például Apponyiról, akit a történelmi osztályok egyik reátermett vezetőjének ösmerünk, olyan politikai rosszhiszeműséget sosem tudnánk feltételezni, mint például Vázsonyiról, aki nemcsak a karrierjét, de egész magánexistenciáját annak a rendszernek, helyesebben rendszertelenségnek köszönheti, amely bizony mindennek inkább nevezhető, mint történelminek és nemzetinek. Andrassy Gyulát már kevésbé tudjuk jóhiszeműnek minősíteni, pedig képességei őt is kvalifikálják. Vejről, Károlyi Mihály grófról ellenben már megint rosszhiszeműséget kell megállapítanunk. De nála nem öntudatosat, hanem egy exaltált, beteg idegrendszer önmagát is cserben hagyó hamiskodásait. Zichy Aladárt azonban határozottan jóhiszeműnek, csupán elfogultnak valljuk. Ugyanigy Wekerlét, akit — noha

őt tartjuk a legravaszabb politikusnak valamennyi között, — határozottan igen jóhiszeműnek és a legodavalóbbnak tartjuk, aki csak a módzatokban furfangos, de céljai — minisztertársaiéhoz képest — a legönzettelenebbek.

És ime most valamennyi ő ellene fordul. A jóhiszeműek is, mert ingatlanságuk folytán terrorizmusa alatt állnak a nemzetietlen, erőszakos radikálisoknak. Holott éppen a fentemlített történelmi nevű és tradícióju politikusoknak kellene összefogni az ellen a nagy veszedelem ellen, amelyet a jövő rejt a méhében a magyarságra nézve. És kezét kellene fogniuk e célból a munkapárttal, amelynek nincs más célja, mint hogy a nemzet létérdekeit megvédelmezze.

Bátran megtehetnék, mert amint Tisza István kijelentette, a munkapárt nem törekszik hatalomra, sőt a háború alatt egyáltalán nem is óhajt kormányválságot.

Politikai hírek.

— A kormánypártok Wekerle ellen. Legutóbb megirtuk e cím alatt, hogy a kormányt támogató koalíciós pártok, gyanus szemmel nézik Wekerle Sándor miniszterelnököt, akiről azt tételezik fel, hogy kinullázní akarja őket. Gyanujuknak egy élénk intéző bizottsági ülésen kifejtést is adtak és ezt közvetve tudtára adták Wekerlének. A miniszterelnök erre direkt nem válaszolt, hanem a félhivatalos orgánuma, a Magyar Tudósító által adta meg a választ a múlt hét végén. A könyvatos ugyanis egy „olyan politikusnak” a nyilatkozatát közli, aki „teljesen ismeri Wekerle fölfogását és tervét.”

Ez a politikus rendkívül érdekes nyilatkozatában kijelenti, hogy a válsághírek alaptalanok, majd hangoztatja, hogy Wekerle Sándor miniszterelnök a leghatározottabban ragaszkodik mindenkivel szemben ahhoz, hogy a parlamentben bejelentett tervét végrehajtsa. Már pedig a miniszterelnök parlamenti bemutatkozó beszédében közölte, hogy november elején költségvetést fog bejelenteni és pedig több adójavaslattal együtt, amelyek a szükséges milliókra fedezetet nyújtanak. A képviselőház — mondja a nyilatkozat, — és különösen a kormányt támogató pártok akkor a legnagyobb helyesléssel és éljenzéssel fogadják ezt a bejelentést. Ami a választójog kérdését illeti, a jövő hét elején miniszteri tanácskozás lesz s azon már tárgyalni fogják Vázsonyi javaslatát, amelyet aztán a képviselőház elé terjesztenek. A miniszterelnök nem akarja elodázni a választójog tárgyalásának kérdését, de programjától, vagyis attól, hogy legközelebb bejelentést egy választójogot, mint a költségvetést és az adójavaslatokat, senki kedvéért nem fog elérni. A költségvetést be kell adnia még a hetedik hadikölcson előtt, mert felelősségénél fogva, melyet gazdasági kérdésekben visel, dokumentálnia kell

azt, hogy a hadikölcsön terheit miből kívánja fedezni. Arra nézve, hogy ezeket a javaslatokat a képviselőkhöz véglegesen mikor intézi el, nem beszéllhetek jelszókba. Mivel decemberben delegáció lesz, a költségvetés addig nem lesz letárgyalható.

Tehát a pártok által is helyeselt programjához ragaszkodik Wekerle. De hogy a törvényjavaslatok közül melyiket terjeszti be előbb, azt nem mondja a kormányatos nyilatkozó politikusa. A kormánypártok igen izgattottak, mert azt hiszik hogy Wekerle a választójog tárgyalását fenti nyilatkozatából is kivételképpen, el fogja oddani.

Sőt egészen bizonyos, hogy a választójog kérdése automatikusan elődázódik. Mert most ugyan betérjesztik a törvényjavaslatot, de a kerületek beosztásáról szóló törvény még nincs kész. S amíg a bizottságokon keresztül megy a javaslat, lesz legalább is január.

— **Uj kormánypárt.** Ugy hirdik, hogy tényleg megvalósítják eszméjüket és a koalíciós pártok a *Károlyi-párt kivételével* — ez csak jóindulatulag támogatni fogja őket — egy párttá tömörülnek. Ennek a tömörülésnek a határideje két esztendő volna. Ekkor megszűnik a frigy, akárcsak a próbaházasságnál s a pártok újra kezdhetik — a veszedekedést. Bizonyos, hogy nem várnak 2 évig!

— **A választójog.** Már átment a minisztertanácson s most már nincs akadály, hogy — megobstruálják Károlyiék. Legalább is gróf *Batthyány* népjogi miniszter ur később érvényesítendő kifogásait helyezte kiállításba. Vajjon arra az időre céltűt, ha véletlenül elválnék tőle a bárónyszék, amelyből önként minden kifogása ellenére sem szándékozik felkelni?

A siker feltételei.

Az olasz harctéren a hősiesség, új csodáival döbbsentik meg a világot a nemes vetelekedésben együtt harcoló magyar, osztrák és német csapatok. Elnémul már az a guny is, amely valaha érte a magyarok „szalmalángját“, egyéb katonai erényeken felül oly példás kitartást is tanusított a negyedik esztendőbe nyúló világháború alatt. Minden katonánkat áthatja az a tudat, hogy velünk a legtisztább igazság, mert nem hódításvágy adott fegyvert a kezünkbe, hanem a haza szent védelme a feldarabolásunkra törő ellenséggel szemben: és nem akarunk egyebet, mint a gonosz támadás elhárításával a tisztességes béke biztosítását magunk és maradványaink számára.

Ime sikereink titka: Isten és ember előtti igazságos célért küzdünk, még pedig okosan, teljes odaadással, szövetségeseinkkel összefogva és versenyezve, kitarlóan. De még egy elengedhetetlen feltétele van a végső sikernek, még pedig az, hogy a nemzet itthonmaradt része is minden erejével támogassa a hadakozót, támogassa mindenekelőtt a most induló *hetedik magyar hadikölcsönnek* minél nagyobb eredményre juttatásával. A két siker azután együtt, egymint a harctéri, meg a pénzügyi, kétségtelenül biztosítja végső célunk elérését.

A hadikölcsön sikerének pedig ugyanazok a feltételei, mint a csatamezőn valónak. Minden állampolgárt hasson át az a tudat, hogy a legjobb célra, a haza védelmére s a tisztességes béke siettetésére adja pénzét, midőn hadikölcsönt jegyez. Okosság is ez, mert a most bőséggel levő pénznek jól kamatozó és biztos elhelyezése. A nemes vetelekedés is arra ösztönöz, mert a szövetségeseink német nemzet tizenkét milliárdot jegyezték a maga hetedik hadikölcsönére.

Mennyi súlyos, ellenállhatatlan indítók, hogy a mi új hadikölcsönünkbe kivétel nélkül mindenki elvigye minden nélkülözhető pénzét.

Névnapra.

— 1917. november 9. —

Eljöttem névnapot köszönteni
Hozzátek édes, drága szentjeim.
Csokorba fűztem szerény lombokat
S elhelyezem sirhalmolokra im.
Öröközöl az, mely el sosem virul:
Gyökere a szívem mélyén fakad,
S virágait Ti oltátok belém
A gyorsan elmúlt földi lét alatt.

Sirdombotok immár hármat takar,
A kiknek ez a nap névnapja.
Középen Ő, ki legkedvesebb jutott
Az időviszág fénylő honába be.
Ő, ki hosszú, rögsz Golgotáját
Ugy tűrte, mint a Megváltó maga
És nem volt testi s lelki pihenése
Mig érte nem jött az Ur anygala.

Nem ez a világ volt az ő világa,
Ahol a bűn, a rossz uralkodik!
Nagy lelke fel az Alkotóhoz szárnyalt,
Mig járt szervenédések utjait;
S ha megrogyott is néha-néha lába
Ujból felemelé erős hite...
Erénye volt neki minden hibája:
A föld s a menny örök vegyülete.

Néked adom csokrom legszebb virágát:
Szerelmemét én, drága jó apám.
Ezért — akik velem versenyt szerettek —
A másik kettő megbocsát talán.
Kereszteted sokszor én is cipeltem,
S többszörtem a vérző homlokod,
Az örök lelki egybeforrására
El sem képzelhetni mélyebb okot.

Te pedig az élet nehéz csatáján
Én eretnem közdöttél egyedül.
A pillanat alatt megtörtént a válás
Lelkemre szőlél búként nehezült.
S ma, hogy sírotokhoz zárandokolni
Ösztönöz a hála s kegyelet,
Áldó imába foglalom a három
Feledhetetlen, drága egy nevet.

L.

Hirek.

— **Dr. Rott Nándor megyéspüspök Pápán.** Az új megyéspüspök sorra látogatja egyházmegyéje nagyobb helyeit, hogy minél jobban és hamarabb megismerhesse közelibbről is a gondjaira bízott híveit és papjait. A múlt héten Zircen, vasárnap pedig Pápán tett látogatást Zircen a cisterciata rendház vendége volt, Pápán pedig az Esterházy kastélyban szállt meg. Vasárnap délelőtt a nagytemplomban ünnepélyes misét mondott, majd szentbeszédet tartott. Fogadta a küldötteket, a ref. hitközség, főiskola, ev. hitközség úgy az izr. hitközség küldötteit. Látogatást tett a plebánián és a bencések zárdájában. Az új püspök szeretetreméltóságával és mély tudásával elragadta a pápaiakat.

— **Bankett a Méhesben.** A legfelsőbb kintelésben részesült Radocza Vincze M. á. v. főellenőr, veszprémi állomásfőnök tiszteletére a Méhes társbirtokosság, — a melynek elnöke — 60 teritékes bankettelt rendezett a múlt szombaton. A Méhes tagjain kívül jelen volt dr. Óvári Ferenc orsz. képviselő, a vasuti és a postai tisztviselők és szép vendégsereg. Sok pohárköszöntő hangzott el, köztük dr. Benkő Károly a királyra emelte poharát és indítványára az olasz dicső offenzíva és őfelsége névnapja alkalmából táviratilag fejezték ki hódoliatukat a kabinetiroda úján. Gubicza Lajos és Polgár Manó az ünnepeltre mondtak pohárköszöntőt, a melyeket Radocza Vincze meghatótt szavakban köszönt meg.

— **Előleptetés.** A kereskedelmi miniszter Udvardy Miklós M. á. v. főellenőr pápai állomásfőnököt felügyelővé nevezte ki.

— **A Dunántúli Közművelődési Egyesület közgyűlése.** A Dunántúli Közművelődési Egyesület legutóbbi közgyűlésén

dr. Óvári Ferenc orsz. képviselőt alelnökké, Rott Nándor veszprémi megyéspüspököt e az új dunántúli főispánokat, köztük dr. Rainprecht Antalt, vármegyénk főispánját is az igazgató-választmány tagjai közé egyhangúlag megválasztották. Antal Géza orsz. képviselő indítványára elhatározta a közgyűlés, hogy Arany János és Tompa Mihály emlékét az évszázados jubileum alkalmából jegyzőkönyvbe iktatják. Dr. Óvári Ferenc indítványára a háziipar és nyaralótelepek fejlesztésére szánt összegeket 3000 koronával felemelték.

Külfüzetett Máv. felügyelő. A király Kristóffy Gyula Máv. felügyelő a pápai osztálymérnökség vezetőjét, a háború alatt teljesített kiűnt szolgálataért a koronás arany érdemkeresztrel a vitézségi érem szalagján tüntette ki.

— **Éjjeli és nappali áram.** November 3. óta a veszprémi villamostelep délután 2 órától, egész éjen át reggel 7—8 óráig szolgálatat villamos áramot. Nagyon idős intézkedés már csak a közbiztonság szempontjából is.

— **Tüzifa.** A tisztviselők tüzfájából körülbelül még 300 úrméter cserfa kerül kiosztásra, akinek szükségé van fára, az e héten d. u. 2—3 óra között jelentkezhet Öndör Ferenc kir. tanf lakásán (Jeruzsálemhegy áll. ovoda) A vételár az utalvány kiállításá után azonnal lefizetendő a Veszprémi Takarékp.-nál. — Akinek a tisztviselők fájából búkk-gyertyánfa keverék van jegyezve, felkértek, hogy a cserfára úrméterenként öt (5) K költségbözetet a Veszprémi Takarékp.-nál (Óvári-féle) fizesse be, mivel ez a fa már elfogyott és helyette csak a drágább cserfa kapható, aki fizetelm nem hajlandó, az hasábh nyírfát kaphat a búkk-gyertyánfa keverék helyett. — Tekintettel arra, hogy a városi villamosfűrészt máhol van már hetek óta elfoglalva s nincs is rá kiállítás, úgy hamarosan megkaphassuk, a bizottság felkérte Takács géptulajdonost, hogy a fűrészelést vállalja el. A nevezett géptulajdonos úrméterenként a felfűrészelést 2 K 50 fillérré csak úgy hajlandó elvállalni, ha legalább 1000 úrméter felfűrészelése biztosítottak.

— **Reformáció emtkünnep Pápán.** A Pápai ref. egyház október 28-án ünnepelte a reformáció 400 éves jubileumát istentisztelet keretében, Kis József esperes mély tartalmu prédikációt tartott, amely után közgyűlést tartottak, melyen elhatározták, hogy a Liget-utlcára néző teiket felajánlják az egyházkerületnek szeretetház építés céljára. — A főiskola és ref. nőnevelőintézet 31-én tartották emlékünnepet az előbbin Czeglédy Sándor, utóbbin Varga Gyula tanárok tartottak magas szárnyalásu emlékböszédet, a melyet szép műsorok követtek. — Az evangélikus egyház ünnepén Dubovay Géza segédlelkész tartott szentbeszédet, szép beszédben a reformáció jelentőségét fejtegette. Istentisztelet után a presbiterium disztyűlést tartott, amelyet Belák Lajos szép beszéde nyitott meg. — Az evang. nőegylet fényesen sikerült estélyt adott a jubileum alkalmából.

— **Veszprém város jövő évi költségvetés előirányzata.** — Amint legutóbb jelezttük röviden — elkészült és már szét is osztott a képviselők között. A gondos munka, amely Schiller Samu főszámvevő szakértelmét és szorgalmát dicséri, nyomdateknikai nehézségek miatt kicsinyebb mint a régi, békebeli költségvetések voltak, de egyes összeállításai folytán így is elég tájékozási nyújt. Az előirányzat szerint az 1918. évi rendes kiadások 666.128 K-t, a rendkívüli kiadások 13.250 K-t, összesen 679.378 K-t tesznek ki. Ezzel szemben a rendes bevétel 533.749, a rendkívüli 20.500 K, vagyis együtt 554.249 K. A hiány 55 százalék pótdávval lesz fűdözendő, ami nem jelent emelkedést az elmúlt évi mérleghez képest. Ebből 53 százalék háztartási, 2 százalék pedig a tanonciskola fenntartási alapot terhelni. — Amint halljuk, a

tanács elfogadta az előirányzatot, de javasolni fogja a közgyűlésnek, hogy a háborús, előre nem látható kiadások fedezhetése céljából emelje föl a szikvizadót, a legelőbért és a vágóhídi díjakat. Mert — amint a főszámvevő a tanácsban bebizonyította — nem egészséges állapot az, hogy a város 1914—1917. években 362.994 koronát fizetett ki háborús kiadások címén, s amelyből csupán 94.908 kor. térül meg, 262.086 koronával a házipénztár kellett megterhelni. Erre a közgyűlés csak 50.000 korona kölcsönt szavazott meg, a 200.000 koronát meghaladó többi összeg fedezetül folyó kiadások szolgáltak.

— **Veszprém élelmezése.** Dr. Rainprecht Antal főispán ura a szavának. Székfoglalójában megígérte, hogy hasznos közgazdasági tevékenységben fogja találni háborús főfeladatát s alig hogy megkezdte hivatali működését, már is szép siker koronázza törekvéseit. Feladatát tűzte ki azt a nemes emberbaráti célt is, hogy székvárosa szegény lakosai élelmezésén könnyíteni fog. Ez már meg is történt. Az ő közbenjárására érkeznek a különböző élelmiszerek Veszprémbe, amelyekből a főispán intenciója szerint legelső sorban a szegényebb néposztály és a listaviselői kar lesznek kielégítve. Szorgos utánjárása eredményeképp kapott a város 32 vagonon káposztát, 5 vagonon burgonyát, diót, nagyobb mennyiségű árpagyóty, köles és Lonkayék feketeuzaiti bérletből 2 vagon répa, ez utóbbi ingyért. — Ilyen főispáni tevékenység előtt a politikai ellenfelei is csak az elismerés zárlatját hajthatják meg.

— **Elvitték a tűztorony egyik harangját.** Az új harangrekvirálás alkalmával a veszprémi tűztorony egyik harangját elvitték. A tűztorony két harangja közül azt vették el, amely vészjelző s egyúttal az óra ütője is volt s ezen túl a veszprémi tűztorony órája — messze jobb időnkig — csak az óraegyedeket fogja ülni.

— **Antanztikus előadás.** Leo országos hírlí mesterbűvész és gondolatolvasó művész szombaton 10-én a veszprémi Nemzeti Színházban szenzációs műsoru előadást tart. Az előadás kezdete este 8 óraker, pénztárnyitás 7 óraker. Jegyek előre válthatók Kiss László cukrászdájában.

— **Affiliáció.** A Pápa városi és Vidéki Takarékpénztár szerződést kötött és szorosabb érdekközösséget létesített a Magyar Általános Hitelbankkal. Az intézet a közel jövőben rendkívüli közgyűlést tart, amelyen a Hitelbankkal való szorosabb kapcsolat megteremtése végett alaptőkéjét fel fogja emelni.

— **Esküdtezési tárgyalás.** Hétfőn, e hó 6-án itélkezett veszprémi kir. törvényszék, mint esküdttörbőség Pavelce Gábor bakony-magarszombathelyi lakos vádlott felett, aki szándékos emberölés büntetetének kiszírelével volt vádolva. Ez év április 30-án történt az eset, hogy Pavelce már régebben gyanakodva feleségére, hogy az a kiadott orosz fogollyal viszonyt folytat, — kelepécét állított nekik. Levelet hagyott hátra, feleségének azt írván, hogy el kell mennie a szomszéd faluba Rédére, titokban azonban a padlásra ment, ott 4 lyukat vágott a szobába. Az asszony abban a tudatban, hogy az ura nincs otthon, az oroszsal hűltenül megcsalta az urát, amit ez a padlásról látott s elkekeredésében a magával vitt fegyverrel az egyik lyukon át rájuk löti. A fegyver söréttel volt töltve s így csak könnyű, 4 nap alatt gyógyult testi sérítést ejtett az orosz foglyon, az asszonyt nem találta a lövés. Az esküdtek megállapították a beszámíthatlan állapotot, amelyet neje hűlenségének tudata idézett elő s ez alapon a bíróság felmentette a vádlottat. Megemlítétre is érdemes, hogy Pavelce 31 év óta él együtt feleségével, aki jelenleg 50 éves. A felmentő ítélet jogerős.

— **Szénkérdés.** Valójában kérdés, mert kevés remény van ahhoz, hogy hozzájuthatunk. A városi hatóság maga sem sok reményt fűz ahhoz, hogy mihamarább sikerülne legalább csak olyan mennyiséghez is hozzájutni, hogy legalább azokat a családokat lehetne némileg ellátni, akiknek apró gyermekeik vannak. Nem tudjuk elhinni, hogy a hatóság azért mindent el ne kövessen, hogy ezen a most még kilátástalan helyzetben segítsen, mielőtt a tél — amely ugyan ijesztesően közeleg — ránk köszönt.

— **Rekvirálják a tojást — tojásjegy lesz.** A hivatalos lap a héten közli a közérlelmezési miniszter rendeletét, amely a bejelentési kötelezettség alá eső, vagyis az egy lánán felüli (1440 darab) tojáskészítelek rekvirálja. Akik a bejelentést elmulasztották, november 8-áig még büntetlenül megtehetik. A bejelentő-nyomatványon közölni kell: 1. a tulajdonos nevét; 2. a tojáskonzerválás módját, helyét és idejét; 3. a készlet mennyiségét; 4. a konzerválás célját; 5. a tojás származási helyét. Indokolt kérelmekre, a közérdek szem előtt tartásával, a rekvirált készletek egészben vagy részben feloldása elől nem zárkozik el a miniszter. A tojásforgalom korlátozására, a készletek bejelentésére és rekvirálására tett intézkedések az előmunkálatai annak a lehetőségnek, hogy a Közérlelmezési hivatal megismerkedjék az országban őrzött tojás mennyiségével és hatalmat szerezzen arra, hogy az egészen hibás irányba terelt tojásforgalmat az igazi fogyasztókhoz, a háztartásokba terelhesse az egyébként — mint az már elhatározott szándék — a tojásjegyrendszer behozatala után fog történni. Az Országos Közérlelmezési Hivatal és a főváros közérlelmezési ügyosztálya között már folynak a tárgyalások a tojásjegyekre vonatkozólag, csak még a fejkvótára nem történt döntés.

— **Olcsó a hus Szerbiában.** A „Külügy-Hadügy”-ben olvassuk a következőket: A Szerbia területéről kiszolgáltattott élő marha, hus és zsír árát a szerbiai és kir. katonai főkormányzatok 1917 október hó 10-től kezdve a következőképpen állapították meg: Élő állapotban: marhahus kgként 2 korona, juhhus 2 kor., sertéshus 4 kor. Vágott állapotban: marhahus kgként 3 K. 60 f., juhhus 3 K. 40 f., sertéshus 4 K. 80 f. — 5 K 50 f.-ig. Sertésszír 9 korona. — Ugyilátszik nem hiába van disznófej Szerbia címerében, de van is nekik elég disznójuk.

— **Katonaljegyek.** A *Külügy-Hadügy* legutóbbi számából vesszük át az alábbiakat: *Arany vitézségi érem helyett — bearanyozott bronz.* A hadseregfőparancsnokság 21.237. számú rendelete közli a király ama parancsát, amely szerint a háboru lovábbi tartama alatt felfüggesztik a valódi aranyból készült vitézségi érmek verését és helyükbe bronzból készült, erősen bearanyozott érmeket adnak majd a kitüntetett katonáknak. *Érmeket az érmeket a háboru után valódi arany-érmekkel cserélik ki.* Ezentul tehát az „arany” vitézségi érmekkel kitüntetett legénység olyan érmeket kap, amelynek karimáján ez áll: „Bronz”. Ezenkívül a kitüntetettek igazolványt is kapnak, amelynek hátlapjára a következő záradékok vezetik rá: „Bronz érem; tulajdonosa (örököse), háboru után kicserélésre jogosult.” Ezerint tehát az időközben elesett vagy elhunyt arany vitézségi érmekkel kitüntetett egyén *örökösül is igényelhetik a valódi aranyból készült érmeket.* — *A cséplőgépszeket nem mentik fel.* A honvédelmi miniszter 1917. évi 389.244. Mg. számú rendelete értelmében cséplőgépszeket és fűtőket, — tekintettel az ilyen felmentett egyének kiélégítő számára — *többé nem mentenek fel.* — *Lovagias ügyek elintézése a háboru alatt.* A háboru folyamán több ízben fölmerült az az óhaj, hogy amíg a harctereken a fegyveres népek milliói szemben állanak egymással, addig a mögöttes országrezekben a fölmerült vitás kérdéseket ne a párbajkodex szabályai szerint intézzék el, hanem bíróság vagy becsületügyi eljárás

utján. Ez a felfogás azonban eddig alig érvényesült, mert illetékes helyen arra utasították a tiszteket, hogy becsületbeli ügyeiket — ép úgy mint a háboru előtt — lovagias uton intézzék el. A becsületbeli ügyek intézésében most — mint értesülünk — döntő fordulat állott be. A király ugyanis legutóbb megparancsolta, hogy a *becsületbeli ügyeknek fegyverrel való elintézését a háboru alatt feltétlenül mellőzni kell.* A királyi parancs nyomán pedig a honvédelmi miniszter elrendelte, hogy a tiszteket tájékoztatni kell a legfelsőbb parancsról azzal a hozzáadással, hogy a jövőben a fegyveres elintézés helyébe *minden alkalommal a bírói vagy becsületügyi eljárást* kell igénybe venni. Egyben felszólítják a tiszteket, hogy minden olyan esettől, amelyet rones, békés időkhöz lovagias uton intézének el, a legnagyobb tapintattal tartózkodjanak.

— **Vasárnapi Ujság.** A lap november 4-iki száma szokatlanul dús változatosságát nyújtja az érdekes képeknek a bécsi külügy-minisztériumról, Móric Zsigmondról, Herceg Ferenc Arva László tragédiájának előadásáról a Nemzeti Színházban, olaszországi offenzívánk színteréről, a budapesti temetők új művészi síremlékeiről stb. Szépirodalmi olvasmányok: Pekár Gyula regénye, Vargha Gyula szép Verlaine-fordítása, cikk Móric Zsigmondról, Schöpfung Aladár színházi cikke, Szöllösi Zsigmond tárcája, Balla Mihály cikksorozata az amerikai dollárkirályságokról stb. Egyéb közlemények: Székely Béla cikke a külügyminisztériumról s a tendes hell rovatok. — A „Vasárnapi Ujság” előfizetési ára negyedévre 7.50 korona a „Világkrónika”-val együtt 8.50 korona. Megrendelhető a „Vasárnapi Ujság” kiadóhivatalában (Budapest, IV., Egyetem utca 4.) Ugyanitt megrendelhető a „Képes Néplap” a legolcsóbb lap a magyar nép számára, félévre 2 korona 40 fillér.

— **Mezei egerek irtására „Ratin” tenyészet.** A patkányok, hősöögök, ürgek, egerek irtására már régebben jó sikerrel használják a „Ratin”-t. Dr. Raebker újabb megkísérelte a mezei egerek irtását „Ratinnal”, melyre a szász tartomány földjei kedvező alkalmat nyújtottak. Az említett területen már a „Ratin” kihelyezését követő harmadik napon több ezer hullát találtak a földeken, míg a vadállomány, vagy más szabadon élő állatok között elhullás nem fordult elő. A „Ratin” tenyészet tehát mezei egerek pusztítására határozottan alkalmas. Bővebb felvilágosítással szolgál a „Ratin” vezérképviselőség, Budapest, VII. Rottenbiller-utca 30 szám.

Viszketőség, sömör, rüh
 leggyorsabban elmulasztja
 Dr. Flesch-féle eredeti
„BARNA-ZSIR”
 Nincs szaga, nem piszkít. Mindig eredeti pecsétel. Dr. Flesch-féle kérjünk.
 Próba tégely 1.60 K., nagy tégely 3 K., családi tégely 9 K.
 Kapható a helybeli gyógyszerárakban vagy direkt a készítőnél Dr. Flesch E. „Korona” gyógyszerár, Győr.

PATKÁNY-EGÉR
MÖRCSÖG ÉS URGE IRTÓ
 BAKTERIUM
FRATIN
 PROSPERITUS INGEN
 RESEARCH LABORATORIUM
 BUDAPEST, ROTTENBALLEI-ÚT 30.

„Perpetuum”

egyetlen barnaszénnel fűthető
folytonzó kályha.

A jelenkor legjobb kályhája! Legtakarékosabb fűtés! Teljesen szagtalan! Éjjel-nappal egyenletes, kellemes meleg! Pontosan szabályozható hőmérséklet! Nincs korró! Nincsen szalag! Nincs por! Nincs kezelés! Évenként csak egyszer kell befűteni!

HIRSCH es FRANK

Budapest—Salgótarjáni gépgyár és vasúttelep r. t.
BUDAPEST, VI., Aréna-ut 128.

Csúsz, kőszvényben

anyagcsere zavarokban szenvedők és
gyermekek évszázadok óta bevált rá-
diusos gyógyító fürdője.

LIPIK (Szlavonia)

64° C

Háboruban is télen-nyáron üzemben.

Fürdővel egyesített gyógy-
penzió. Prospektust küld a
FÜRDŐIGAZGATÓSÁG.

Radioaktív, alkatikus
sós, jódos hőforrások.
ISZAPKEZELÉS.

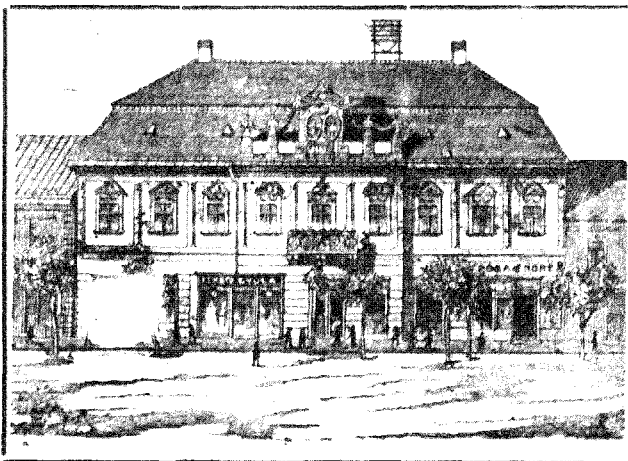
Hirdetéseket felvesz a kiadóhivatal.

Névjegyek, stb.

mindenféle

könyvnyomdai

munkákat

izlésesen

és

jutányosan

készít

PÓSA ENDRE könyvnyomdája

VESZPRÉM, Rákóczi-tér 3. szám. (Saját ház.)

Könyvkereskedés.

(Telefon 93.)

Könyvkötészet.